

Mieczysław Karłowicz | Mów do mnie jeszcze

Wyjątkowy przypadek, kiedy poboczny z punktu widzenia samego kompozytora nurt twórczości zyskuje status symbolu epoki

Choć [Mieczysław Karłowicz](#) (1876–1909) zapisał się w historii muzyki przede wszystkim jako autor kompozycji na orkiestrę, to jednak dwadzieścia dziewięć napisanych w młodości [pieśni](#) na głos i fortepian zajmuje w dorobku tego kompozytora miejsce szczególne. To wyjątkowy przypadek, kiedy poboczny, z punktu widzenia samego kompozytora mniej istotny, przygodny nurt twórczości zyskał status symbolu epoki.

Pisząc pieśni, Karłowicz miał zaledwie dwadzieścia lat. Jest wśród nich utwór *Mów do mnie jeszcze*, pieśń powstała w 1896 roku, otwierająca op. 3, który zawiera w sumie dziesięć kompozycji na głos z [fortepianem](#). Napisana do wiersza Kazimierza Przerwy-Tetmajera pieśń reprezentuje nurt młodopolski, którego symbolem jest właśnie pisarstwo Tetmajera z charakterystycznym dla niego nastrojem melancholii i poczuciem zbliżającego się końca. Tęsknota za wielką miłością, kiedy mięką kolana i pragnienie obecności drugiej osoby wydaje się stanem nie do przewyciężenia, jest w poezji Tetmajera jednym z najważniejszych tematów. Taki też jest tekst *Mów do mnie jeszcze*. Lapidarny, skondensowany, ale niosący potężny ładunek uczuć. To tak, jakby w kropli wody zamknąć całe morze. Pieśni Karłowicza są właśnie takimi kroplami, w których, jeśli się zanurzyć, otworzą się głębie. Doceniając twórczość narodową, poszukiwał jednak Karłowicz nowych jakości. Podążał za nieznanym, czego wyrazem były też jego wycieczki w Tatry. W tym zresztą podobny był do Tetmajera, który pochodził z Podhala i w Zakopanem spędzał długie miesiące. O ile poeta był jednak duszą towarzystwa i niepoprawnym bon vivantem, o tyle Karłowicza pociągała przestrzeń i samotność. Przecierał szlaki, ustanawiał ścieżki, przyczynił się do założenia Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Otworzył nowe przestrzenie w muzyce, w życiu dosięgła go pustka, przed którą drżeli poeci modernizmu. W wieku trzydziestu trzech lat zginął pod lawiną podczas wyprawy na Kościelec.

Dr Agnieszka Topolska

Tatry, Wikimedia Commons, CC BY